

Λέον Τρότσκι: Τι είναι ο εθνικοσοσιαλισμός;

μετάφραση: Παναγιώτης Βογιατζής

Τι είναι ο Εθνικοσοσιαλισμός; [1]

Οι άνθρωποι με απλοϊκή σκέψη πιστεύουν πως η βασιλική ιδιότητα εμπεριέχεται στο πρόσωπο του βασιλιά, στον μανδύα του από ερμίνα και στο στέμμα του, στη σάρκα και στο γαλάζιο του αίμα. Στην πραγματικότητα, η βασιλική ιδιότητα δεν είναι παρά μια σχέση ανάμεσα σε ανθρώπους. Ο βασιλιάς είναι βασιλιάς μόνο εξ αιτίας του γεγονότος ότι τα συμφέροντα και οι προλήψεις εκατομμυρίων αντανακλώνται στο πρόσωπό του. Όταν οι σχέσεις αυτές σαρωθούν από το κύμα της εξέλιξης, ο βασιλιάς μετατρέπεται σ' έναν κοινό θνητό με τρεμάμενα χείλη. Αυτός που κάποτε λεγόταν Αλφόνσος ο 13ος θα είχε να πει πολλά πάνω στο ζήτημα. [2]

Ο ελέω λαού αρχηγός διαφέρει από τον ελέω θεού, τουλάχιστον στο βαθμό που ο πρώτος είναι αναγκασμένος, αν όχι ν' ανοίξει μόνος του το δρόμο, τουλάχιστον να βοηθήσει τις περιστάσεις να του τον ανοίξουν. Αλλά όπως και να 'χει, ο αρχηγός δεν παύει ν' αποτελεί μια σχέση μεταξύ ανθρώπων, μια ατομική προσφορά που έρχεται να καλύψει μια ομαδική ζήτηση. Η διαμάχη σχετικά με την προσωπικότητα του Χίτλερ γίνεται τόσο εντονότερη, όσο το μυστικό της επιτυχίας του επιχειρείται ν' αναζητηθεί μέσα σ' αυτόν τον ίδιο. Και όμως, θα ήταν δύσκολο να βρεθεί άλλη πολιτική φιγούρα που να είναι στον ίδιο βαθμό ο κόμβος τόσων απρόσωπων ιστορικών δυνάμεων. Κάθε μανιασμένος μικροαστός δεν θα μπορούσε να γίνει Χίτλερ, αλλά υπάρχει ένα μικρό κομματάκι Χίτλερ μέσα σε κάθε μανιασμένο μικροαστό.

Η γρήγορη ανάπτυξη του γερμανικού καπιταλισμού πριν τον Παγκόσμιο Πόλεμο καθόλου δεν σήμανε την καταστροφή των μεσαίων τάξεων. Σίγουρα κάποια στρώματα μικροαστών καταστράφηκαν, ο καπιταλισμός όμως δημιούργησε νέα: μάστορες και

μικρομαγαζάτορες γύρω απ' τα εργοστάσια, τεχνικούς και διοικητικούς υπάλληλους μέσα σ' αυτά. Αλλά, παρά την αριθμητική της αύξηση – οι μικροαστοί αντιπροσωπεύουν σήμερα κάτι λιγότερο από το μισό του γερμανικού πληθυσμού – η μεσαία τάξη έχασε και τα τελευταία ίχνη της ανεξαρτησίας της. Ζούσε πλέον στη σκιά της μεγάλης βιομηχανίας και του τραπεζικού συστήματος. Τρεφόταν από τα ψίχουλα που έπεφταν απ' το τραπέζι των μονοπωλίων και των καρτέλ κι απ' την πνευματική ελεημοσύνη που της πετούσαν οι επαγγελματίες θεωρητικοί και οι πολιτικοί του συστήματος.

Η ήττα του 1918 ύψωσε έναν τοίχο στον δρόμο του γερμανικού ιμπεριαλισμού. Η εξωτερική δυναμική μετατράπηκε σ' εσωτερική. Ο πόλεμος μετατράπηκε σ' επανάσταση. Η Σοσιαλδημοκρατία, που βοήθησε τους Χοεντζόλλερν[3] να διεξάγουν τον πόλεμο μέχρι το τραγικό του τέλος, δεν επέτρεψε στο προλεταριάτο να ολοκληρώσει την επανάστασή του. Η Δημοκρατία της Βαϊμάρης[4] ξόδεψε δεκατέσσερα χρόνια αναζητώντας δικαιολογίες για την ίδια της την ύπαρξη. Το Κομμουνιστικό Κόμμα καλούσε τους εργάτες σε μια νέα επανάσταση αλλά αποδεικνυόταν ανίκανο να την διευθύνει. Το γερμανικό προλεταριάτο πέρασε μέσα απ' τις ανόδους και τις καθόδους του πολέμου, της επανάστασης, του κοινοβουλευτισμού και του ψευδομπολσεβικισμού. Σε μια περίοδο όπου τα παλιά αστικά κόμματα εμφανιζόντουσαν τελείως εξαντλημένα, η δυναμική ισχύς της εργατικής τάξης βρισκόταν επίσης σε ύπωση.

Το χάος που έφερε το τέλος του πολέμου έπληξε τους βιοτέχνες, τους εμπόρους και τους υπαλλήλους το ίδιο σκληρά όπως και τους εργάτες. Η κρίση στη γεωργική οικονομία κατέστρεφε τους αγρότες. Η αποσύνθεση των μεσαίων στρωμάτων δεν σήμαινε καν την προλεταριοποίηση τους, μια και το ίδιο το προλεταριάτο τροφοδοτούσε την γιγαντιαία στρατιά των χρόνια ανέργων που είχε αρχίσει να δημιουργείται. Η πτώχευση των μικροαστών, που με το ζόρι κρυβόταν πίσω από μια γραβάτα ή ένα ζευγάρι κάλτσες από τεχνητό μετάξι, κατάτρωγε όλες τις καθιερωμένες πεποιθήσεις και πριν απ' όλα την πίστη τους στο δόγμα του

δημοκρατικού κοινοβουλευτισμού.

Ο μεγάλος αριθμός των κομμάτων, ο ψυχρός πυρετός των εκλογών κι οι αδιάκοπες εναλλαγές των κυβερνήσεων περιέπλεκαν μόνο την κατάσταση, σ' ένα καλντερισκόπιο στείρων πολιτικών συνδυασμών χωρίς προοπτική. Σε μια ατμόσφαιρα καυτή από τον πόλεμο, την ήττα, τις πολεμικές επανορθώσεις, τον πληθωρισμό και την κατάληψη του Ρουρ[5], η κρίση, η εξαθλίωση και η απελπισία της μικροαστικής τάξης την οδήγησαν στο να ορθώσει το ανάστημά της ενάντια σ' όλα τα παλιά κόμματα που την είχαν εξαπατήσει. Ο θρήνος και η οργή των πτωχευμένων μικροϊδιοκτητών, των γιων τους που είχαν αποφοιτήσει απ' το πανεπιστήμιο και βρισκόντουσαν χωρίς μια θέση και χωρίς πελάτες, των ανύπαντρων και άπρoικων θυγατέρων τους, απαιτούσαν την τάξη και την σιδερένια πυγμή.

Η σημαία του εθνικοσοσιαλισμού υψώθηκε από μεσαία και κατώτερα στελέχη της διοίκησης του παλιού στρατού. Φορτωμένοι με παράσημα και διακρίσεις, αξιωματικοί και υπαξιωματικοί δεν μπορούσαν να χωνέψουν ότι ο ηρωισμός και οι θυσίες τους για την πατρίδα όχι μόνο είχαν πάει χαμένες, αλλά και ότι κανείς δεν τους αναγνώριζε τις υπηρεσίες τους. Από 'δω πηγάζει το μίσος τους προς το προλεταριάτο και την επανάσταση. Την ίδια στιγμή όμως, δεν μπορούσαν να δεχτούν τις ταπεινές θέσεις του λογιστή, του υπαλλήλου και του δάσκαλου που τους πρόσφεραν οι τραπεζίτες και οι βιομήχανοι. Από 'δω ξεπηδούσε ο «σοσιαλισμός» τους. Στον Ισέρ και στο Βερντέν[6] είχαν μάθει να ριψοκινδυνεύουν τις ζωές τους και τις ζωές των άλλων. Είχαν μάθει να μιλάνε μια γλώσσα διαταγών που εντυπωσίαζε κι επιβαλλόταν στους μικροαστούς των μετόπισθεν. Έτσι, αυτοί οι άνθρωποι έγιναν αρχηγοί.

Στην αρχή της πολιτικής του καριέρας ο Χίτλερ ξεχώρισε απ' τους άλλους μόνο επειδή είχε ισχυρότερο ταμπεραμέντο, δυνατότερη φωνή, μια πιο σίγουρη για τον εαυτό της διανοητική μετριοότητα. Δεν προσέφερε στο κίνημα κανένα έτοιμο πρόγραμμα, αν εξαιρέσει κανείς τη δίψα του προσβεβλημένου στρατιώτη για εκδίκηση. Άρχισε με παράπονα και κατηγορίες ενάντια στη

συνθήκη των Βερσαλλιών[7], στην ακρίβεια του κόστους ζωής, στην έλλειψη σεβασμού προς τους γενναίους υπαξιωματικούς που είχαν θυσιαστεί για την πατρίδα, στις μηχανορραφίες των τραπεζιτών και των δημοσιογράφων της θρησκείας του Μωϋσή. Στη χώρα υπήρχαν πολλοί άνθρωποι κατεστραμμένοι, ναυαγισμένοι, με ουλές και τραύματα. Όλοι ήθελαν να χτυπήσουν το χέρι τους στο τραπέζι. Ο Χίτλερ μπορούσε να το κάνει καλύτερα απ' τον καθένα. Είναι αλήθεια πως δεν ήξερε πώς να θεραπεύσει το κακό. Αλλά οι κραυγές του αντηχούσαν άλλοτε σαν διαταγές κι άλλοτε σαν προσευχές που απευθύνονταν σε μια αδυσώπητη μοίρα. Οι καταδικασμένες τάξεις, όπως οι απελπισμένοι ασθενείς, δεν κουράζονται ποτέ να παραλλάζουν τους στεναγμούς τους ούτε ν' ακούν παρηγοριές. Όλοι οι λόγοι του Χίτλερ προσαρμόστηκαν σ' αυτόν τον τόνο. Ο άμορφος συναισθηματισμός, η έλλειψη πειθαρχημένης σκέψης, η άγνοια, διανθισμένη με ποικιλόχρωμα διαβάσματα, όλα αυτά τα πλην μετασχηματίζονταν σε συν. Επέτρεψαν στον Χίτλερ να παραχώσει στο δισάκι του εθνικοσοσιαλισμού κάθε δυσaréσκεια και παράπονο και να οδηγήσει τη μάζα εκεί όπου η ίδια τον ωθούσε. Από τους αρχικούς αυτοσχεδιασμούς παρέμεινε στη μνήμη του δημεγέρτη μόνο ότι συναντούσε την γενική επιδοκιμασία. Οι πολιτικές του αντιλήψεις υπήρξαν ο καρπός της ρητορικής ακουστικής. Έτσι πραγματοποιήθηκε το ξεδιάλεγμα των συνθημάτων. Έτσι συσσωρεύτηκε το πρόγραμμα. Έτσι, μέσα απ' τα ακατέργαστα υλικά, σχηματίστηκε ο «αρχηγός».

Ο Μουσολίνι, από τις πρώτες κιόλας στιγμές της καριέρας του, έδειξε πως ήξερε να εκτιμά τις κοινωνικές συνθήκες πολύ πιο συνειδητά απ' ότι ο Χίτλερ, στον οποίο ο αστυνομικός μυστικισμός του Μέττερνιχ[8] ταίριαζε πολύ περισσότερο απ' ότι η πολιτική άλγεβρα του Μακιαβέλι.[9] Ο Μουσολίνι είναι από πνευματική άποψη πιο θαρραλέος και πολύ πιο κυνικός από τον Χίτλερ. Αρκεί ν' αναφέρουμε εδώ πως ο άθεος της Ρώμης χρησιμοποιεί την Εκκλησία με τον ίδιο τρόπο που χρησιμοποιεί την αστυνομία ή τα δικαστήρια, ενώ ο Βερολινέζος συνεταίρος του πιστεύει πραγματικά στο αλάθητο της Καθολικής Εκκλησίας. Την εποχή όπου ο μελλοντικός Ιταλός δικτάτορας θεωρούσε ακόμα

πως ο Μαρξ ήταν ο «αθάνατος δάσκαλος όλων μας», υπεράσπιζε – και όχι άτεχνα – τη θεωρία της ύπαρξης δυο βασικών τάξεων, της αστικής και της εργατικής, που κυριαρχούν στην εποχή μας. Έγραφε ο Μουσσολίνι στα 1914: «Είναι αλήθεια πως ανάμεσα στις δυο αυτές δυνάμεις υπάρχουν πολυάριθμα ενδιάμεσα στρώματα, που αποτελούν ένα είδος συνεκτικού ιστού της ανθρώπινης κοινότητας. Ωστόσο, στις περιόδους κρίσης, οι μεσαίες τάξεις προσελκύονται, ανάλογα με τα συμφέροντα και την ιδεολογία τους, απ' το ένα ή το άλλο βασικό στρατόπεδο». Πολύ σημαντική γενίκευση! Όπως η Ιατρική επιστήμη παρέχει σε κάποιον τη δυνατότητα όχι μόνο να γιατρέψει τους ασθενείς αλλά επίσης να στείλει τους υγιείς στον άλλο κόσμο απ' τον συντομότερο δρόμο, έτσι και η ανάλυση των ταξικών σχέσεων, προορισμένη απ' τον εφευρέτη της για την κινητοποίηση του προλεταριάτου, βοήθησε τον Μουσσολίνι, όταν πέρασε στο αντίθετο στρατόπεδο, να κινητοποιήσει τους μικροαστούς ενάντια στην εργατική τάξη. Ο Χίτλερ συμπλήρωσε αργότερα αυτή τη διαδικασία, μεταφράζοντας τη μεθοδολογία του φασισμού στη γλώσσα του γερμανικού μυστικισμού.

Οι πυρές[10] στις οποίες καίγεται η ανίερη μαρξιστική φιλολογία φωτίζουν με τον καλύτερο τρόπο την ταξική φύση του Εθνικοσοσιαλισμού. Όσο οι Ναζί δρούσαν σαν κόμμα και όχι σαν κρατική εξουσία, ήταν σχεδόν αδύνατο να βρουν διόδους προς την εργατική τάξη.[11] Από την άλλη μεριά, το μεγάλο κεφάλαιο, ακόμα και το τμήμα του που χρηματοδοτούσε τον Χίτλερ, δεν θεωρούσε αυτό το κόμμα πραγματικά δικό του. Η εθνική «αναγέννηση» στηρίχτηκε ολοκληρωτικά στις ενδιάμεσες τάξεις, που αποτελούν το πιο καθυστερημένο κομμάτι της κοινωνίας, το βαρύ της απόβαρο. Η πολιτική τέχνη συνίστατο μόνο στο να καταφέρουν να συνενώσουν τους διασπαρμένους μικροαστούς, μέσω μιας κοινής εχθρότητας προς το προλεταριάτο. Τι έπρεπε να γίνει για να καλυτερέψουν τα πράγματα; Πρώτ' απ' όλα, να συντριβούν όσοι βρισκόντουσαν από κάτω. Ανίσχυροι μπροστά στο μεγάλο κεφάλαιο, οι μικροαστοί έλπιζαν να ξανακερδίσουν τη χαμένη τους αξιοπρέπεια μέσ' απ' την καταστροφή των εργατών.

Οι Ναζί για να χαρακτηρίσουν το πραξικόπημα τους, σφετερίζονται το όνομα της επανάστασης. Στην πραγματικότητα, τόσο στη Γερμανία όσο και στην Ιταλία, ο φασισμός άφησε το κοινωνικό σύστημα απείραχτο. Αυτό καθ' εαυτό το πραξικόπημα του Χίτλερ δεν δικαιούται καν να ονομαστεί αντεπανάσταση. Αλλά δε μπορούμε να το εξετάσουμε σαν μεμονωμένο γεγονός, αφού αποτελεί το τελικό αποτέλεσμα ενός κύκλου τρανταγμάτων που άρχισαν στην Γερμανία από το 1918.

Η επανάσταση του Νοέμβρη (του 1918, σ.τ.μ) που έδωσε την εξουσία στα εργατικά και αγροτικά Σοβιέτ, ήταν προλεταριακή από τη θεμελιώδη της τάση. Αλλά το κόμμα που βρέθηκε επικεφαλής της εργατικής τάξης έσπευσε να παραδώσει την εξουσία στους αστούς. Μ' αυτή την έννοια, η Σοσιαλδημοκρατία άνοιξε την εποχή της αντεπανάστασης πριν ακόμη κατορθώσει η επανάσταση ν' αποτελειώσει την εργασία της. Ωστόσο, όσο οι αστοί στηριζόντουσαν στην Σοσιαλδημοκρατία, δηλαδή στους εργάτες, το καθεστώς διατηρούσε αναπόφευκτα κάποια στοιχεία συμβιβασμού. Όπως και να 'χει όμως, τόσο η διεθνής όσο και η εσωτερική συγκυρία δεν άφηναν στον γερμανικό καπιταλισμό πολλά περιθώρια για παραχωρήσεις. Αν η Σοσιαλδημοκρατία έσωσε την αστική τάξη απ' την προλεταριακή επανάσταση, ο φασισμός ήρθε με τη σειρά του για ν' απελευθερώσει τους αστούς απ' την Σοσιαλδημοκρατία. Το πραξικόπημα του Χίτλερ ήταν λοιπόν ο τελευταίος κρίκος σε μια αλυσίδα αντεπαναστατικών μετατοπίσεων.

Ο μικροαστός είναι εχθρικός στην ιδέα της εξέλιξης, γιατί η εξέλιξη βαδίζει αμετάκλητα εναντίον του. Η πρόοδος δεν του έφερε τίποτε άλλο παρά χρέη, χρέη που δεν μπορεί να τα πληρώσει. Ο Εθνικοσοσιαλισμός απορρίπτει όχι μόνο τον Μαρξισμό αλλά και τον Δαρβινισμό. Οι Ναζί καταριούνται τον υλισμό, γιατί οι νίκες της τεχνικής πάνω στη φύση σηματοδοτούν επίσης τη νίκη του μεγάλου κεφαλαίου πάνω στο μικρό. Οι αρχηγοί του κινήματος εκκαθαρίζουν τη διανόηση, όχι μόνο γιατί οι ίδιοι δεν διαθέτουν παρά μονάχα δεύτερης και τρίτης σειράς διανοούμενους, αλλά κυρίως επειδή ο ιστορικός τους ρόλος δεν

μπορεί ν' ανεχτεί την καλλιέργεια μιας σκέψης μέχρι το λογικό της συμπέρασμα. Ο μικροαστός έχει την ανάγκη μιας ανώτερης εξουσίας, που να στέκεται πάνω απ' τη φύση και την ιστορία, μιας παρουσίας που να τον προστατεύει από τον ανταγωνισμό, τις κρίσεις, τον πληθωρισμό και τις κατασχέσεις. Απέναντι στην εξέλιξη, την υλιστική αντίληψη της ιστορίας και τον ορθολογισμό – απέναντι δηλαδή στους τρεις τελευταίους αιώνες της ανθρώπινης σκέψης – αντιπαρατίθεται ο εθνικός ιδεαλισμός, σαν η πηγή μιας ηρωικής έμπνευσης. Το «έθνος» του Χίτλερ δεν είναι παρά η μυθολογική σκιά της ίδιας της μικρομπουρζουαζίας, ένα αξιοθρήνητο παραλήρημα για τη χιλιόχρονη βασιλεία του Ράιχ στη γη.

Για να υψωθεί το έθνος πάνω απ' την ιστορία, ήταν απαραίτητο να του δώσουν το υποστήριγμα της ράτσας. Η ιστορία η ίδια δεν αντιμετωπίζεται παρά σαν το απόσταγμα των ιδιοτήτων της φυλής, που υπάρχουν ανεξάρτητα απ' τις μεταβαλλόμενες κοινωνικές συνθήκες και δεν επηρεάζονται καθόλου απ' αυτές. Απορρίπτοντας την οικονομική αντίληψη σαν κατώτερη, ο εθνικοσοσιαλισμός πέφτει ένα επίπεδο χαμηλότερα: Από τον οικονομικό υλισμό προτιμάει τον ζωολογικό.

Οι θεωρία του ρατσισμού μοιάζει σαν να δημιουργήθηκε ειδικά για κάποιον φαντασμένο αυτοδίδακτο, που αναζητά ένα παγκόσμιο κλειδί για όλα τα μυστήρια της ζωής. Όταν μάλιστα εξεταστεί κάτω απ' το φως της ιστορίας των ιδεών, τότε αυτή η θεωρία παρουσιάζεται ακόμα πιο αξιοθρήνητη. Για να δημιουργήσει τη θρησκεία περί του καθαρού γερμανικού αίματος, ο Χίτλερ αναγκάστηκε να δανειστεί από δεύτερο χέρι τις ρατσιστικές θεωρίες ενός Γάλλου διπλωμάτη και ερασιτέχνη συγγραφέα, του κόμη Γκομπινό.[12] Την πολιτική του μέθοδο ο Χίτλερ την βρήκε πανέτοιμη στην Ιταλία – και όπως είδαμε, ο Μουσολίνι είχε πλατιά χρησιμοποιήσει τη θεωρία της πάλης των τάξεων του Μαρξ. Ο ίδιος ο Μαρξισμός αποτέλεσε τον καρπό της ένωσης της γερμανικής φιλοσοφίας, της γαλλικής ιστορίας και της βρετανικής οικονομίας. Όσο κι αν ανατρέξουμε στη γενεαλογία των ιδεών, ακόμα και των πιο συντηρητικών και ηλίθιων, δεν θα

βρούμε ούτε ίχνος ρατσισμού.

Η ολοφάνερη φτώχεια της εθνικοσοσιαλιστικής φιλοσοφίας δεν εμπόδισε βέβαια τους ακαδημαϊκούς να εισέλθουν μ' όλα τους τα πανιά ανοιγμένα στο λιμάνι του Χίτλερ, μόλις η νίκη του φάνηκε να διαγράφεται ξεκάθαρα. Τα χρόνια της Δημοκρατίας της Βαϊμάρης υπήρξαν για τη μεγάλη πλειοψηφία του καθηγητικού κατεστημένου χρόνια μεγάλης ταραχής κι ανησυχίας. Οι ιστορικοί, οι οικονομολόγοι, οι νομικοί κι οι φιλόσοφοι πελαγοδρομούσαν σ' ένα κυκεώνα εικασιών, σχετικά με το ποιο απ' τα κριτήρια της αλήθειας ήταν το ορθότερο, δηλαδή μ' άλλα λόγια ποιο απ' τα αντικρουόμενα στρατόπεδα θα επικρατούσε. Η φασιστική δικτατορία διέλυσε τις αμφιβολίες των Φάουστ και τους δισταγμούς των Άμλετ των πανεπιστημιακών εδρών. Απ' το λυκόφως της κοινοβουλευτικής σχετικότητας, η γνώση πέρασε ξανά στο βασίλειο του απόλυτου. Ο Αϊνστάιν υποχρεώθηκε να κατασκηνώσει έξω απ' τα γερμανικά σύνορα.

Στο πεδίο της πολιτικής, ο ρατσισμός δεν είναι παρά μια αυθάδικη και πομπώδης παραλλαγή του σωβινισμού, συνδυασμένου με την φρενολογία. Όπως η κατεστραμμένη αριστοκρατία ψάχνει για παρηγοριά στην «ευγένεια» του αίματος της, έτσι και οι ξεπεσμένοι μικροαστοί μεθούν με παραμύθια για την ανωτερότητα της ράτσας τους. Αξιοσημείωτο είναι πως οι ηγέτες του εθνικοσοσιαλισμού δεν είναι αυτόχθονες Γερμανοί, αλλά προέρχονται απ' την Αυστρία, όπως ο ίδιος ο Χίτλερ, από τις Βαλτικές Χώρες της Τσαρικής αυτοκρατορίας, όπως ο Ρόζενμπεργκ[13] ή από αποικιακές χώρες, όπως ο Ες[14], ο αναπληρωτής του Χίτλερ στην κομματική ηγεσία. Οι βάρβαροι εθνικισμοί της περιφέρειας του πολιτισμού επιβλήθηκαν στους «αρχηγούς», για να περάσουν αργότερα – μέσω αυτών – στις καρδιές των πιο καθυστερημένων τάξεων της Γερμανίας.

Η προσωπικότητα και η τάξη – ο φιλελευθερισμός και ο μαρξισμός – είναι το κακό. Το έθνος – είναι το καλό. Μα μόλις φτάνουμε στο κατώφλι της ατομικής ιδιοκτησίας η φιλοσοφία αυτή αναποδογυρίζεται. Στην ατομική ιδιοκτησία βρίσκεται η σωτηρία. Η ιδέα της εθνικής ιδιοκτησίας είναι καρπός του

μπολσεβικισμού. Την ίδια στιγμή που ο μικροαστός αποθεώνει το έθνος, δεν είναι διατεθειμένος να του προσφέρει τίποτε. Αντιθέτως, απαιτεί από το έθνος να του χορηγήσει ιδιοκτησία και να τον προστατέψει απ' τον εργάτη και τον δικαστικό κλητήρα. Δυστυχώς, το 3ο Ράιχ δεν πρόκειται να δώσει στον μικροαστό τίποτ' άλλο εκτός από καινούριους φόρους.

Στη σφαίρα της σύγχρονης οικονομίας, μιας οικονομίας που χαρακτηρίζεται απ' τους διεθνείς δεσμούς της και τις απρόσωπες μεθόδους της, η αρχή της φυλετικής ανωτερότητας μοιάζει να ξεπροβάλλει από κάποιο μεσαιωνικό νεκροταφείο. Οι Ναζί, θέλοντας και μη, υποτάσσονται στην σύγχρονη πραγματικότητα: Η καθαρότητα της φυλής, που στο βασίλειο του πνεύματος διαπιστώνεται απ' το διαβατήριο, στην περίπτωση της οικονομίας απαιτεί την μεγαλύτερη δυνατή απόδοση. Στις μέρες μας αυτό σημαίνει υψηλή ανταγωνιστικότητα. Έτσι, από την πίσω πόρτα, ο ρατσισμός ξαναγυρνάει στις αρχές του οικονομικού φιλελευθερισμού, απαλλαγμένου όμως από κάθε πολιτική ελευθερία.

Πρακτικά, η πολιτική του εθνικισμού στην οικονομία περιορίζεται σε εκρήξεις αντισημιτισμού, των οποίων η κτηνωδία είναι αντιστρόφως ανάλογη με την αποτελεσματικότητα τους. Οι Ναζί απομονώνουν το τραπεζιτικό κεφάλαιο απ' το σύγχρονο οικονομικό σύστημα, γιατί αντιπροσωπεύει το πνεύμα του κακού. Και όπως είναι γνωστό, η εβραϊκή αστική τάξη δραστηριοποιείται ακριβώς σ' αυτή τη σφαίρα. Ενώ υποκλίνονται μπροστά στον καπιταλισμό σαν σύνολο, οι μικροαστοί κηρύσσουν τον πόλεμο ενάντια στο διαβολικό πνεύμα της συσσώρευσης, που έχει τη μορφή ενός Πολωνοεβραίου με μακρύ καφτάνι, συνήθως χωρίς δεκάρα στις τσέπες του. Το πογκρόμ αναγορεύεται στην μεγαλύτερη απόδειξη της φυλετικής ανωτερότητας.

Το πρόγραμμα με το οποίο ο εθνικοσοσιαλισμός ανέβηκε στην εξουσία – αλίμονο – θυμίζει πάρα πολύ τα μεγάλα εβραϊκά μαγαζιά σε μια απόμακρη επαρχία. Και τι δεν βρίσκει κανείς εκεί – σε χαμηλή τιμή κι ακόμη χαμηλότερη ποιότητα! Αναμνήσεις των «ευτυχισμένων» ημερών του ελεύθερου ανταγωνισμού και την

ομιχλώδη εικόνα μιας σταθερής ταξικά κοινωνίας. Ελπίδες για την αναγέννηση της αποικιακής αυτοκρατορίας μαζί με τα όνειρα για μια κλειστή οικονομία. Υποσχέσεις για εγκατάλειψη του ρωμαϊκού δικαίου και για επιστροφή στο παλιό γερμανικό δίκαιο και διαβήματα στις ΗΠΑ σχετικά με το χρεοστάσιο. Τη ζηλόφθονη εχθρότητα απέναντι στις ανισότητες που παίρνουν τη μορφή ενός αυτοκινήτου και το ζώδη φόβο απέναντι στην ισότητα με τον εργάτη που φοράει τραγιάσκα. Τη λύσσα του εθνικισμού και τον τρόμο που γεννούν οι παγκόσμιοι πιστωτές της Γερμανίας... Όλα τα σκουπίδια της διεθνούς πολιτικής σκέψης συγκεντρώθηκαν για να πλουτίσουν τον θησαυρό του νέου γερμανικού μεσσιανισμού.

Ο φασισμός ανέβασε στην πολιτική τον βούρκο της κοινωνίας. Σήμερα, όχι μόνο στα σπίτια των χωρικών αλλά και στους ουρανοξύστες των πόλεων, πλάι στον εικοστό ζουν ακόμα ο δέκατος και ο δέκατος τρίτος αιώνας. Εκατοντάδες εκατομμύρια άνθρωποι χρησιμοποιούν το ηλεκτρικό ρεύμα χωρίς να έχουν πάψει να πιστεύουν στη δύναμη των χειρονομιών και των εξορκισμών. Ο Πάπας της Ρώμης διαδίδει απ' το ραδιόφωνο το θαύμα της μετατροπής του νερού σε κρασί. Οι κινηματογραφικοί αστέρες καταφεύγουν σε μέντιουμ. Οι πιλότοι, που κυβερνούν θαυμαστούς μηχανισμούς φτιαγμένους απ' την μεγαλοφυΐα του ανθρώπου, φορούν φυλαχτά κάτω απ' τα μπουφάν τους. Τι ανεξάντλητα αποθέματα σκοταδισμού, άγνοιας και βαρβαρότητας! Η απελπισία τα ξεσήκωσε και τα 'στησε στα πόδια τους, ο φασισμός τους έδωσε μια σημαία. Κάθε τι που μέσα απ' την κανονική ανάπτυξη της κοινωνίας θα αποβαλλόταν από τον εθνικό οργανισμό σαν έκκριμα του πολιτισμού, ξεπετιέται τώρα απ' το λαρύγγι. Ο καπιταλιστικός πολιτισμός ξερνά έναν βαρβαρισμό που δεν χωνεύτηκε, αυτή είναι η φυσιολογία του εθνικοσοσιαλισμού.

Ο γερμανικός φασισμός, όπως και ο ιταλικός, αναρριχήθηκε στην εξουσία πατώντας πάνω στις πλάτες των μικροαστών, που χρησιμοποιήθηκαν σαν πολιορκητικός κριός ενάντια στις εργατικές οργανώσεις και τους θεσμούς της δημοκρατίας. Αλλά ο φασισμός στην εξουσία κάθε άλλο παρά κυβέρνηση των μικροαστών μπορεί να θεωρηθεί. Αντίθετα, είναι η πιο ανελέητη δικτατορία

του μονοπωλιακού κεφαλαίου. Ο Μουσολίνι είχε δίκιο: οι μεσαίες τάξεις είναι ανίκανες για μια ανεξάρτητη πολιτική. Στις περιόδους κρίσης, καλούνται να τραβήξουν μέχρι παραλογισμού τις πολιτικές της μιας απ' τις δυο βασικές τάξεις. Ο φασισμός κατάφερε να τις θέσει στην υπηρεσία του κεφαλαίου. Συνθήματα όπως η κρατικοποίηση των τραπεζών ή η αφαίρεση των αμύθητων περιουσιών που αποκτήθηκαν με άδικο τρόπο, πετάχτηκαν στον κάλαθο των αχρήστων την επομένη της ανόδου του Χίτλερ στην εξουσία. Οι συζητήσεις για την «γερμανική ιδιομορφία» χρειάστηκαν μόνο για να στηρίξουν έναν καπιταλιστικό – αστυνομικό συγκεντρωτισμό. Κάθε επιτυχία της εξωτερικής ή της εσωτερικής πολιτικής του εθνικοσοσιαλισμού, δεν θα σημαίνει παρά την ακόμα πιο πλήρη συντριβή του μικροαστού απ' τον κεφαλαιοκράτη.

Το πρόγραμμα των μικροαστικών αυταπατών δεν έχει ακόμα καταργηθεί. Απλώς αποσπάστηκε απ' την πραγματικότητα και διαλύθηκε μέσα σε τελετουργικές πράξεις. Τα περί «συγχώνευσης» όλων των τάξεων σε μία περιορίστηκαν στον ψευτοσυμβολισμό της υποχρεωτικής εργασίας για όλους και την απαλλοτρίωση της εργατικής Πρωτομαγιάς «υπέρ του λαού». Η διατήρηση του γοτθικού αλφάβητου ενάντια στο λατινικό αποτελεί μια συμβολική ρεβάνς για την επέλαση της παγκόσμιας αγοράς. Η εξάρτηση απ' το διεθνές τραπεζιτικό κεφάλαιο, μαζί κι απ' το εβραϊκό, δεν περιορίστηκε ούτε στο ελάχιστο. Σ' αντιστάθμισμα απαγορεύτηκε η σφαγή των ζώων σύμφωνα με το τελετουργικό του Ταλμούδ. Όπως ο δρόμος για την κόλαση είναι στρωμένος με καλές προθέσεις, έτσι και ο δρόμος του Ζου Ράιχ είναι στρωμένος με σύμβολα.

Περιορίζοντας το πρόγραμμα των μικροαστικών αυταπατών σε μερικές γραφειοκρατικές μασκαράτες, ο εθνικοσοσιαλισμός υψώνεται πάνω από το έθνος, σαν η χειρότερη μορφή ιμπεριαλισμού. Είναι εντελώς μάταιες οι ελπίδες ότι η κυβέρνηση του Χίτλερ θα μπορούσε να πέσει σήμερα ή αύριο, θύμα της ίδιας της της εσωτερικής ασυνέπειας. Οι Ναζί χρειαζόντουσαν ένα πρόγραμμα για να ανέβουν στην εξουσία, αλλά

η εξουσία καθόλου δεν χρησιμεύει στον Χίτλερ για να πραγματοποιήσει το πρόγραμμα αυτό. Τα καθήκοντά του υπαγορεύονται απ' το μονοπωλιακό κεφάλαιο. Η υποχρεωτική συγκέντρωση όλων των πόρων και των δυνάμεων του λαού προς όφελος των συμφερόντων του ιμπεριαλισμού – η πραγματική ιστορική αποστολή της φασιστικής δικτατορίας – σημαίνει μόνο ένα πράγμα: προετοιμασία για πόλεμο. Αυτό το καθήκον με τη σειρά του δεν μπορεί ν' ανεχτεί καμιά εσωτερική αντίσταση και δεν μπορεί παρά να οδηγήσει σε μια ακόμη μεγαλύτερη μηχανική συγκέντρωση της εξουσίας. Ο φασισμός δεν μπορεί ούτε να μεταρρυθμιστεί ούτε να παραιτηθεί οικειοθελώς. Μπορεί μόνο ν' ανατραπεί. Η πολιτική τροχιά του καθεστώτος των Ναζί θα καταλήξει σ' αυτό το δίλημμα: Πόλεμος ή επανάσταση.

10 Ιούνη 1933

Υστερόγραφο

Η πρώτη επέτειος της ναζιστικής δικτατορίας πλησιάζει. Όλες οι τάσεις του καθεστώτος αποκαλύφθηκαν πια με καθαρότητα και σαφήνεια. Η «σοσιαλιστική» επανάσταση, που οι μικροαστικές μάζες φανταζόντουσαν σαν το απαραίτητο συμπλήρωμα της «εθνικής» επανάστασης, έχει επισήμως πλέον καταδικαστεί και εξαφανιστεί.[15] Η «συναδέλφωση των τάξεων» βρήκε την αποκορύφωσή της στο γεγονός ότι σε μια ειδικά καθορισμένη από την κυβέρνηση ημερομηνία, οι κατέχοντες παραιτούνται από τα ορεκτικά και τα επιδόρπια τους υπέρ των φτωχών. Η πάλη ενάντια στην ανεργία περιορίστηκε στη διχοτόμηση της μερίδας της πείνας. Τα υπόλοιπα είναι υπόθεση της υποδουλωμένης στατιστικής. Η «σχεδιασμένη» αυτάρκεια αποτελεί απλώς ένα νέο στάδιο της οικονομικής αποδιοργάνωσης.

Όσο περισσότερο το αστυνομικό καθεστώς των Ναζί αποκαλύπτεται ανίσχυρο στον τομέα της οικονομίας, τόσο είναι αναγκασμένο να στρέφει τις προσπάθειες του στον τομέα της εξωτερικής πολιτικής. Αυτό ανταποκρίνεται πλήρως στην εσωτερική δυναμική του βαθιά επιθετικού γερμανικού καπιταλισμού. Η ξαφνική αλλαγή πλεύσης των εθνικοσοσιαλιστών ηγετών, που κάνουν τώρα

φιλειρηνικές διακηρύξεις, μπορεί να ξεγελάσει μόνο τους ολότελα ηλίθιους. Ποια άλλη μέθοδο έχει στη διάθεσή του ο Χίτλερ για να ξαναφορτώσει την ευθύνη για τις εσωτερικές δυστυχίες στους εξωτερικούς εχθρούς και να συσσωρεύσει κάτω απ' την πρέσα της δικτατορίας του την εκρηκτική δύναμη του εθνικισμού;

Αυτό το μέρος του προγράμματος, που είχε αναγγελθεί ανοιχτά πριν ακόμα από την κατάληψη της εξουσίας απ' τους Ναζί, πραγματοποιείται τώρα με μίαν αλύγιστη λογική, κάτω απ' τα μάτια ολόκληρης της ανθρωπότητας. Το χρονικό διάστημα που μας χωρίζει από μια νέα ευρωπαϊκή καταστροφή καθορίζεται μόνο από τον χρόνο που είναι απαραίτητος στη Γερμανία για τον επανεξοπλισμό της. Δεν πρόκειται για μήνες, αλλά ούτε και για δεκαετίες[16]. Μερικά χρόνια θα είναι αρκετά για να συρθεί και πάλι η Ευρώπη στον πόλεμο, αν ο Χίτλερ δεν εμποδιστεί έγκαιρα από τις εσωτερικές δυνάμεις της ίδιας της Γερμανίας.

2 Νοέμβρη 1933

[1] Το κείμενο που ακολουθεί γράφτηκε λίγους μήνες μετά την αναρρίχηση του Χίτλερ στην εξουσία. Αν και είναι γραμμένο σε τόνο πιο «θεωρητικό» από τα κείμενα πολεμικής και τακτικής που γράφτηκαν όλη την προηγούμενη περίοδο από τον Λ. Τρότσκι, επανέρχονται και εδώ οι βασικές ιδέες του σχετικά με το φασισμό, ιδέες που έρχονταν σε πλήρη αντίθεση με την επίσημη γραμμή της Κομιντέρν και του ΚΚ Γερμανίας. Για τον ΛΤ, ο φασισμός δεν είναι «ένα ακόμα αστικό καθεστώς», που θα αποτελούσε το πρελούδιο της σοσιαλιστικής επανάστασης, όπως ευαγγελιζόταν η 3η Διεθνής σ' ολόκληρη την περίοδο του καλπασμού του προς την εξουσία αλλά ακόμα και μετά από την κατάκτησή της. Ο ΛΤ ήταν ο πρώτος – και δυστυχώς για πάρα πολύ καιρό ο μόνος – που αντιλήφθηκε πως «ο ιστορικός ρόλος του φασισμού είναι να στήσει στα πόδια τους τις τάξεις που στέκονται αμέσως πιο πάνω απ' το προλεταριάτο και φοβούνται μήπως ξεπέσουν στις γραμμές του, να τις στρατιωτικοποιήσει με

έξοδα του χρηματιστηριακού κεφαλαίου και να τις προσανατολίσει προς την καταστροφή των εργατικών οργανώσεων... Ο φασισμός είναι ένα κρατικό σύστημα ιδιαίτερο, που στηρίζεται στην εξόντωση όλων των στοιχείων της εργατικής δημοκρατίας μέσα στην αστική κοινωνία... Γι' αυτό η φυσική εξόντωση του πιο επαναστατικού στρώματος δεν είναι αρκετή. ...Πρέπει να καταστρέψει όλα τα αποτελέσματα της εργασίας $\frac{3}{4}$ του αιώνα, της σοσιαλδημοκρατίας και των συνδικάτων, αφού στην εργασία αυτή στηρίζεται σε τελική ανάλυση και το Κομμουνιστικό Κόμμα» (Λ. Τρότσκι, Και Τώρα; 1932).

[2] Βασιλιάς της Ισπανίας, που εκδιώχτηκε από την επανάσταση του 1931.

[3] Οι Χοεντζόλλερν ήταν η τελευταία γερμανική βασιλική δυναστεία, πριν την επιβολή της δημοκρατίας από την επανάσταση του Νοέμβρη του 1918.

[4] Το καθεστώς που προέκυψε απ' την Συντακτική Συνέλευση που συνήλθε στην πόλη της Βαϊμάρης τον Γενάρη του 1919. Η πρώτη γερμανική δημοκρατία, που καταλύθηκε από τον Χίτλερ στα 1933. Έκτοτε, έγινε συνώνυμο των θνησιγενών και ασταθών καθεστώτων.

[5] Η κατάληψη του Ρουρ, το 1923, από τα γαλλικά στρατεύματα έγινε εξαιτίας της αδυναμίας της Γερμανίας να πληρώσει τις συμφωνημένες στις Βερσαλλίες πολεμικές αποζημιώσεις και ήταν η αφορμή για το ξέσπασμα της επανάστασης του 1923.

[6] Τοποθεσίες μεγάλων μαχών του Α' Παγκοσμίου Πολέμου. Η μάχη του Βερντέν θεωρείται η μεγαλύτερη σε αριθμό στρατιωτών και χρονική διάρκεια μάχη που έγινε ποτέ. Κράτησε 10 μήνες και κόστισε τη ζωή σε πάνω από 700 χιλιάδες στρατιώτες.

[7] Η συνθήκη τερματισμού του Α' Π. Πόλεμου. Υπογράφηκε στο ανάκτορο των Βερσαλλιών το 1919 και προέβλεπε, εκτός των άλλων, τεράστιες οικονομικές αποζημιώσεις που ήταν αδύνατο να εκπληρωθούν από τη Γερμανία.

[8] Κλέμενς Βέντσελ Λόταρ φον Μέττερνιχ, 1773-1859. Αυστριακός διπλωμάτης, πρωτεργάτης της Ιερής Συμμαχίας και θιασώτης της άποψης πως οι Βασιλείς κυβερνούν τον κόσμο με θεϊκή εντολή.

[9] Νικολό Μακιαβέλι, 1469 – 1527. Ιταλός διπλωμάτης, πολιτικός στοχαστής και συγγραφέας του βιβλίου «Ο Ηγεμών», που

επηρέασε την πολιτική σκέψη για αιώνες.

[10] Από τις πρώτες «συμβολικές» πράξεις του ναζιστικού καθεστώτος, οι πυρές στις οποίες καίγονταν κάθε «μη γερμανικό» βιβλίο, έργο τέχνης κλπ ξεκίνησαν στις 10 Μάη του 1933. Φυσικά, η έννοια του «μη γερμανικού» περιλάμβανε και πολλά έργα Γερμανών, που δεν συμβάδιζαν όμως με τις καθεστωτικές αντιλήψεις.

[11] Είναι χαρακτηριστικό ότι ακόμα και τις παραμονές της κατάληψης της εξουσίας από τον Χίτλερ, το Εθνικοσοσιαλιστικό Κόμμα κέρδιζε στις εκλογές για τις εργοστασιακές επιτροπές ποσοστά της τάξης του 3 – 5 %.

[12] Ζοζέφ Αρθούρ Κόμης ντε Γκομπινώ, 1816 – 1882. Γάλλος αριστοκράτης και συγγραφέας, εισήγαγε τη θεωρία της «ανώτερης Άριας φυλής», που υιοθέτησαν αργότερα οι εθνικοσοσιαλιστές.

[13] Άλφρεντ Ρόζενμπεργκ, 1893–1946. Γεννήθηκε στο Ταλίν της Εσθονίας, ήταν από τους ιδρυτές του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος και εθεωρείτο ο «θεωρητικός» του.

[14] Ρούντολφ Ες, 1894 – 1987. Γεννήθηκε στην Αλεξάνδρεια της Αιγύπτου. Νούμερο 2 στην ιεραρχία του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος. Τον Μάιο του 1941 ταξίδεψε στην Αγγλία, προσπαθώντας να συνάψει συμφωνία ειρήνης. Συνελήφθη όμως και πέρασε το υπόλοιπο της ζωής του στη φυλακή, όπου και αυτοκτόνησε σε βαθιά γεράματα και εντελώς αμετανόητος.

[15] Η οριστική ταφόπλακα της «κοινωνικής επανάστασης» που ονειρεύονταν οι ιδεολόγοι του Εθνικοσοσιαλιστικού Κόμματος μπήκε μερικούς μήνες μετά: Στις 30 Ιουνίου 1934 ο Ερνστ Ρεμ και ολόκληρη η ηγεσία των SA (SturmAbteilung, τμήματα εφόδου) συνελήφθη και εκτελέστηκε. Τα SA, σε αντιδιαστολή με τα SS, στελεχώνονταν κυρίως από τις φτωχές μάζες, που πίστευαν ότι θα έπρεπε να τεθούν σε εφαρμογή και οι αντικαπιταλιστικές εξαγγελίες των Ναζί. Η «Νύχτα των Μεγάλων Μαχαιριών» όπως ονομάστηκε αποτέλεσε την οριστική απόδειξη του Χίτλερ προς το μεγάλο κεφάλαιο ότι μπορούσε να τον εμπιστευτεί και να τον υποστηρίξει στα σχέδιά του.

[16] Πράγματι, ο 2ος Π. Πόλεμος ξέσπασε μετά από 6 ακριβώς χρόνια...

Πηγή: xeKinima.org